

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Discursus Prædicabiles, Sive Viridarium Sacrarum Concionum

Paoletti, Agostino

Coloniae, 1677

Pars Prima. Et ecce quidam hydropicus, &c.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55660](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55660)

augur in sua fuit explicans proferit avaritiam qua
 quanta magis augeat pecuniam, & desiderium plus
 habet. Et ut ostendat eam esse morbum incur-
 ribilem, subdit: Constitutus hic erat ante TESVM,
 ut curatio non acciperet, nil aliud sibi poterat esse
 remedium, nisi staret ante TESVM. Tandem huic
 eam consentit sanctus Pater Augustinus: Hy-
 dropicam recte comparamus divitiis avaro, sicut
 enim illa quanto magis abundat humore inordinato,
 tanto magis fit; & iste quanto est copiosior
 divitiis, quibus non bene utitur, tanto ardentius
 talis accipit. Videbimus ergo N. avarum
 esse hydropicam incurabilem, ac insatiabilem.
 Theoniam, ubi experientia clara est superflue re-
 sio. Scio praeter avaro medelam non prodesse,
 sed frustaneam esse; nihilofecius obligatio
 non vult, ut defimus debito charitatis, ergo id
 executioni ponamus, ego voce, vos silentio, ac
 scilicet.

PARS PRIMA.

Et ecce quidam hydropicus, &c.

O Mnes Scriptores sacri, & profani, ut in-
 fatigabilem aviditatem, qui semper me-
 tum, ac terra pedibus suis subducatur, & luctan-
 do detur, angustando ferret, conservando o-
 mitem nihilum impendit, ostendant, ac declarent
 iniquam fatiantur. Quotidie, ait Cicero, aut
 fraudas, decipit, possit, patitur, auferit, eripit, aut
 pectus spoliat, avaritiam expilat, aut testamenta ami-
 corum expectat, aut aliud quippiam agit, ut ostendat
 sua quisque opus esse. Vivit pauper, ut mori-
 tur dives, oblectavit Juvenalis:

Maestitia phrenesis,
 Vi lecythi moriturus egenti vivere fato?
 Nulli est bonus, omnibus malus, sibi pesti-
 mus, scipit Publius Sitas: In nullo avarus bo-
 nus est, in se pessimus. Et Sanctus Asterius Episco-
 pus Amalae: Avarus propinquus est odiosus, sa-
 mulus gravis, amicus inutilis, exieris difficilis, & vix
 estabilis, nichil molestus, uxori malus contuber-
 nalis, liberorum parvus atque sordidus educator,
 avarus magnus curator, nocuus interdivus, sollici-
 tus & cogitandus, secum ipse loquens, ac disse-
 ptus ac non vult, qui mente exciderunt, & in in-
 finitum lapsi sunt. Denique eam omnibus abundat,
 tanquam omnium regens ingemisit, presentibus
 non fructur, qua abest ante quiritat, propriis
 non utitur, & ad aliena oculos adiecit. Qui

sudores fatales ei eliquare vult, apertendi cru-
 menam occasionem praebet, Animam potius an-
 helat, quam erumenam solvat. Siti praeterea
 animam agere videret, haustum frigidam non
 porrigeret, quia manus contractiores Milone
 Crotoniates habet, quem sic depinxit Poeta:

Namquam fraude caret, semper meminit avarus,
 Erga inopes surdus, ferrea corda gerit.

Animam jactura aurum lucrari nil curat, Stul-
 titia genus est alius fecisse lucrum, & sibi parasse
 supplicium. Verba sunt divi Valerii Episcopi Ca-
 melienfis. Esto arca sicut repleta, conscientiam
 esse vacuum nil facit; denum nil melius facit,
 quam dum moritur, vel quando tira la calce.
 Unde veteri adagio dictum: Avarus nisi cum
 moritur, nil recte facit. Sed qui ejus ingluvies
 Tantaleas, & aviditates insatiabiles ignorat, ille
 a Scriporibus imbuti petat, Ovidius sub meta-
 phora hydropici dixit:

Crevit & opes, & opum furiosa libido,
 Et cum possideant plurima, plura petunt.
 Quare ut absumant, absumpta requirere cer-
 tant.
 Atque ipsa vitis sunt alimenta vices.
 Sic quibus intumuit suffusa venter ab unda,
 Quo plus sunt pora, plus sitimur aqua.

Nummorum copia ejus cupiditatis mensura
 est, quo amplius illa crescit, & magis haec auge-
 tur, sic affert Juvenalis:

Interea plenus cum turgit sacculus ore,
 Crescit amor nummi quantum ipsa pecunia
 crescit.

Si omnia flumina monetas illi affluerent, si o-
 mnes flumines argentum effunderent, si aqua maris
 fuisset aurum, tamen ejus siti sedanda non es-
 sent sufficientes; Claudianus hoc dicit:

Quo vesaneris, teneas utrumque licebit
 Oceanum: laxat rutilos tibi Lydia fontes,
 Iunguntur solum Cresi, Cyrique Terae,
 Nunquam dives eris: nunquam sanabere
 quaesit.

Semper inops, quicunque capis —
 Hinc Justinianus Secundus dicere solebat:
 Multi numerum, nemo satis. Multis fuit puri auro
 pleni,

Idem ibid.
 lo. Ovidio
 in Monaf.
 Ethic. &
 Polit. fol.
 14. n. 27
 D. Valer.
 Ep. Camel.
 hom. 20
 de avarit.

Apud
 Renssner.
 class. 2.
 symb. 63.
 fol. 189.
 Ovid. lib.
 1. Fast. v.
 216.
 Juven.
 Sat. 14. v.
 136. f. 121.

Claudian.
 lib. 1. in
 Farn. f. 2.

Justinian.
 Secundus.

Handwritten notes in the right margin, including the word "licet" and other illegible characters.

Marialis.

pleni, sed necdum possessionum satis est. Idem & Marialis, Fortuna nimis multis dat, satis nulli. Julius Caesar Scaligerus sui non est impotens, quia in contemptum avari exclamet.

propone absumere materiam, nec prius dissipaverit, quam materia defecerit. Avarus necesse est retinere poterit igne vehementior est. Et omnia continuando finibus suis occupat. Et que sint finibus auferat, mox uti alium sortitur vicium. Et qui illius sunt de se rapit, non ea qua retro sunt auerant, sed qua his desunt, que ante profuerunt, a uicinis possessa desiderat.

Iul. Cæs. Scab. Eptidor. lib. 4. fol. 179.

Oingluruis, o sicut, o fames habendi?
Nos quousque feret? et sermone quousque noxet?
Et de quodam Scuro infatiabilis ille eruditus sic loquitur.

5. Theophilus Alexandrinus avaro maximum esse similitudinem aliter cum inferno, quia etiam anima omnes eo mergentur, Nonquam dicit sufficit, in sermone mortui non expleret, sed quousque plures susceperit, tunc plures desiderat. Immo et ego enim avaritia me fatiari potest, sed quousque habuerit plus requirit. Et dicitur Patet Augustinus idem affirmando concludit. Avarus ut inferna dicitur est similis, inferno enim quantuscumque deorum est, nunquam dicitur satis est, sic, etiam inferna dicitur conflixerit in avaram, nunquam satiatur.

Titus Serozain del. Ital. p. 2. f. 1068. in Scuro. Avar.

Scurus habet villas, urbana palatia, nummos, Pinguiaque innumeris pradia bubus erar. Huius tamen assidue major succreuit habenda Nunquam dirivitas exsatiata fames.
Si quis tanto auro quantum ex arario Cæsi sumpsit Alcmaeon filius Lodi Megacis cum oneraret, hoc nil aliud ipsi quam bolus otii lupi foret. De ipso enim verificatur.

6. Sed tempus est ut Scripturas adeamus. In principio mundi Deus aquas volens assignare locum, hæc verba protulit: Congregentur aquae sub caelo, sunt, et flatum subnixi, et apparet arida, per quæ verba terram intellexit. Sed quomodo terra itam ut ab aqua separata est, antequam parere possit? Abulensis respondet, Arida uentura fuit in qualitate, et densior erat quam aqua, et ad siccitatem aptior. Et S. Eucher. Lugdunensis dicit, Terra idem vocatur arida, quia sicut ignis calorem, et aqua humorem, ita terra naturaliter habet siccitatem. Augustinus, Stenachus opponens, quæ eam radis solis exsiccatam affert, affert: Non singulari omnipotentia Dei solum fuit siccata arida terra, sed naturali potestate solis tunc aridissimæ, et attenuandam siccandamque potestatem. Sed diuus Anastasius Saincti alii speculationibus sensu literali volans per hanc terram aridam iuratum intellegit, qui esto totus sit immeritus acquis bonorum temporalium, ac note in copia auri, et argenti, nihilominus semper aridus est, hoc est auidus, et subundus. Et factum oportet, hoc quoque in loco adnotare quod quando cum aqua Deus fecit terram, non appellatur arida, et fruges feruntur enim, ac fructum fecit Deus hominum, et non aridum, quando autem fuit suffocata ab aquis, que supra eam erant, tunc facta est arida. Et desideria mirabilia, terram in profundo ab aquis suffocatum nominat aridam. Demonstrate videtur, quod quod magis terra avari bonis futuræ meretur, eodem magis siccior sit, ac infatibilior appareat. Hinc Deus ejus naturam perfectam habentem, ut ejus ingluviem; ac cupiditatem deprecatur.

Petr. Cost. in delict. p. 2. fol. 823.

Mendicem vix unquam impleveris tri, Multa licet dones, uberiora petet. Sit vel tartareus presens opulencia Divis, Vel loculus Cæsi, semper avarus eget.

7. Sed relicta profanis Scripturis, animum factorum audiamus. Altemus Præul Avastia hanc sententiam reliquit: Avaritia est non solum mas. hom. pecunia, caterorumque bonorum cupiditate ferere, adversus. Et ferri presens inque aliu in super cumulare velle, sed univere loquendo qualibet in re plus quam pars est, aut adeo, enepere, et affectare. Sanctus Gregorius Thaumaturgus, Homini pecuniarum cupiditate flagranti nunquam satietas; quamlibet maximam vim argenti qua siverit. Meus beatus Simplicianus contra hunc abominabilem defectum non inferius aliis mihi eruditè scripsisse videtur, Avarus non contentatur habita, inhiat acquirendi, nec acquiescit in acquisitione. Si totus mundus esset possessio ejus, non quiesceret animus ejus. Infatiabilis est avaritia, que, cum devoraverit iterum ejus, cum biberit ore pleno dirivitas adhuc sitit. Aridatur in nocte doloribus, ut viam inveniat ubi acquiritur.

D. Aster. Episc. A. Masaph. 1. c. 5. in Eccl. B. Simon de Cass. lib. 8. c. 50. fol. 475.

4. Meritissime diuus Clemens avarum igni comparavit; Sicut ignis quantum magis ligna accendit, tantum amplius accenditur, et in velle sit, ita et cupiditas avaritas, per ea que adipiscitur reficitur, auctior et vehementior efficitur. Confirmat id diuus Basilus; Peccatum avaritia ignis naturæ simile, ignis enim postquam incenditum arripit, omnia

8. Clemens comparavit; Sicut ignis quantum magis ligna accendit, tantum amplius accenditur, et in velle sit, ita et cupiditas avaritas, per ea que adipiscitur reficitur, auctior et vehementior efficitur. Confirmat id diuus Basilus; Peccatum avaritia ignis naturæ simile, ignis enim postquam incenditum arripit, omnia

eam aridam appellat, Vocavit Deus aridam terram. Idem stabilis Divus Pater Ambrosius: Non hic aridus contenti sunt divites, quia in manibus, & conspectu sunt, sed longe lateque distendunt suas cupiditate: dum sui pecuniarum compendium de alienis quiritur, suspiriosas diffusi sunt. aut cupiditas. Eadem doctrina plane accedit Rhetor: Vnde quomodo humanum genus non potest habere iura sua, sed longe lateque distendunt suas cupiditate: sed appetit, atque hoc est, quod humanum genus potissimum perdit, quia non vult natura sua mensuram agnoscere, sed semper majora desiderat? & terram aridam? avarum cupidum!

In hydropicam infatigabilem dicit Innocentius Papa. Nam quam constitit sibi suam in habitis, sed juget in habendo. Quis autem fuit unquam primo contentus? cum adspicitur, quod optavit, appetit amplius.

Magnam quid dicit Divus Bruno, quod belluam in arca Noe cepit domuncula illa gentes, de quibus dicit Deus: Mansuetula in ea fuerit hominibus, verò parviorum amplitudo, postea multitudine, opum copia non sufficit.

Vult delendam esse, homines sibi hostis crudeliores: insipienter illa mansuetas sua, & non sufficiens estis insipientes sua. S. Basilii; mare non transgredi huiusmodi, non enim non egredi suos terminos, solum avarum non admittit cupiditatem suam, aliquid in eam demitur. Mare terminos habet, nec temerè ante gressum non egreditur, solum avarus nullam civem scribit tempus, non terminum necesse, verum successu non cedit, sed vim, nam amque inimitando, omnia comprehendit, omnia pariter velut flumina ex parvis initis exorant, deinde paulatim incrementum intolerabile prope accipit, impetu demum violento, quicquid obicitur, secum trahunt. Ego avari cupiditatem motui naturali comparabo, de quo dicitur Philosophi, quod velocius est in fine, quam in principio: decima ad differentiam violenti, qui in fine est tardior, quam in principio, insatiabilis quasi in naturam avari transiit, & ut dicit ille doctus: Quis plura habet, plura desiderat.

8. Divus Chrysostomus ad populum Antiochenum oratione quadam avaros perstringens, de contentis, eos nomine paradoxi Biliti; avarum vero Bultia nuncupavit. Nomen est graecum, quod ex duabus particulis Bili, quod grandem, & Avarès; quod famem significat, componitur. Hinc Galenus de eo, qui hac invaliditudine laborat ait: quod perpetuo cibum appetit; & ego

in Antiochenis.

et ego

et ego

et ego

et ego

et ego

et ego

et ego

et ego

et ego

et ego

et ego

et ego

et ego

credo esse eum morbum, qui à multis lupus vocatur; his ergo os aureum avaros comparat. Non ne vides, quos vocant bulimos, quod semper esturimus; morbus enim est, quod medicorum liberitastantur; isti naturae terminos transcendunt, & superflua acriter, quantumcumque passi fuerint, non sistant; morbus enim est, & finem ignorat. Et quod praeful Antiochenus avaros, & avaritiam per Bultios intelligat, modernus quidam Ecclesiasticus interpret telatur, ergo avari Bultia iactantur, qui ultra mensuram necessitatis naturalis appetunt, quam qui excedit, nunquam satiatur; imò vero habendo, ad avaritiam accenditur.

9. Ad hoc alludens vates regalis dixit: Divites aguerunt, & esurierunt. Haec verba ad incudem non posse examinari credo, & logicus illa duo praedicata: Eguerunt, & esurierunt, non posse convenire subiecto divites diceret, & qui similem propositionem assereret, illi ego esse implicentiam ex adiecto responderem, si divites, quomodo aguerunt, & esurierunt? & si aguerunt, & esurierunt quomodo divites? ego hoc non capio, Cardinalis Bellarminus hoc sic interpretatur: Id est qui divites suorum agere, & esurire caperunt, quia divitiis insatiabiles sunt, & fallaces, & multo variis periculis exposita. Et Remigius Antiochodensis: Divites huius saeculi abundantes divitiis, & sibi sufficere credentes, tamen eguerunt illo vero bono foris divites; intus sunt pauperes. Sed Divus P. Augustinus respondet, avaros quantumvis auro, argento abundent, quia tamen parum se posse dere putant, nec contenti sunt, ac essent egei continua fame torqueri. Egent ergo, illi divites, egent. Quantum habuit quidam, & quis eum satiarit? sic mortuus est egeus, quia plura volebat, quam tenebat. Hinc sanctus Gregorius Thaumaturgus Homini pecuniarum cupiditate flagranti nunquam satietas, quamlibet maximam vim argenti quaesiverit.

10. Tanta est aviditas avari, ut ferè omnia bona fortunae, omnia auri, argenti crebilitia infinitum à divina cunctipotencia non sint factura, ut dicat sufficit dixerim. Cur Deum post opera sextae diei quiescisse, nec aliis novis operibus prosequendis perterrisse putatis? divina quippe potentia erat, nec est limitata, & qualicumque numerus producat, adhuc plures creati possunt, in infinitum quantum ad numerum, & perfectionem. Imò & illa quae de facto producta sunt respectu producibilium nihil sunt. Et argumentari quis posset Deum nimis parum, & tenacem fuisse. Ex hoc quidam modernus dubium mo-

veti, Bb vendi,

veti, Bb vendi,

veti, Bb vendi,

veti, Bb vendi,

veti, Bb vendi,

veti, Bb vendi,

veti, Bb vendi,

veti, Bb vendi,

veti, Bb vendi,

veti, Bb vendi,

veti, Bb vendi,

veti, Bb vendi,

veti, Bb vendi,

veti, Bb vendi,

veti, Bb vendi,

D. Ioh. Chryso. hom. 34. ad pop.

Psal. 39.

Bellar. ibi. n. 10. fol. 176. col. 1. Remig. Antiochod. in 1. Bibl. vet. pp. fol. 689.

D. P. Aug. in ps. 23. conc. 2. l. X. f. 989. D. Greg. Thau.

Handwritten notes in the right margin, including the word 'licet' and other illegible characters.

10. Hay. in
e. 2. Gen.
23. 2. 44.

Gen. 2.
idem ubi
supra.

B. Simon
de Cass. lib.
3. c. 30. de
avaris.

Hippoc. 7.
de morb.
text 3.
Theoph. 10
c. 18.

Matth. 18.

Matth. 26

Matth. 26. 14

Matth. 15.

fradetur: melius illi erat, si natus non fuisset. Avaritia Judae morbus fuit immedicabilis. Rabanus dicit, qui alius criminibus implicati sunt, loquuntur: et ad sanorem mentem redacti sunt: non Judas reatus sui penam dedit. laqueo vitam abiecit, unus avaritia laborabat, cuius simul esset, difficile non excuties. Hinc Divus Chrysostomus in avaros infelicis Judaei successum proponens invehens dicit: Audiat hoc omnes avari quippe gravissimo Iuda morbo laboratis, quibus illa cura eo orat, qui non habebat ubi caput suum recineret, et quod dicitur verbum, et speritus iniquitatis, ut non argentum, non aurum, non duas tunicas habere vellet, et tamen reprimere se non potuit. Plurimi scriptores, quod Petrus verbis avaritiam Ananiam et Saphiram mortuos in terram proftraxerit demittunt. Quare sequitur in eodem tuo hanc rem: non est mentus hominibus, sed Deo. Verba Apostoli velut fulmen Ananiam et Saphiram deiecerunt. Audient autem quibus haec verba, peccatis, et exhortantur. Recta iam magna, et observatione digna magister infelicis, ac discipulus rigidus: Christus in mortuis vix redidit, ac Petrus vivos in necem dedit: edocuit potius offendentem gratiam facere, septuaginta annis. Et tunc ob simplicem defraudationem, qua totam pecuniam Apostolus non portavit, adeo rigidum se ostendit, ut non potius eum admoveret erroris, ac misericordiam exhiberet avaritiam, ut leges jubent. Misericordia est rigori anteposenda. Petrus Ananiam peccatum elixationem sciebat, vitium sane incurabile, ideo eum emendationis nulla affulget spes, adeo correctionis, et misericordiae vanus fuisset: sic Patet. Loricus: Collegium non necessario praecipere erroris correctionem debere, quando nulla spes est emendationis. Et sanctus Patet Augustinus, Apostolum, qui non scivisset avaritiam eradicanam nullam spem esse, nullatenus eas morti dedit. sic affirmat. In avaritia enim si avaritiam Petrus perdidit, corrigere non potuisset, sed cum illum perdidit, alios corrigere potuit. 12. Sanctus Anastasius Nicaenus avaros avaris minus esse deditos, quam futuri homines. Avaritia non sunt superbi, non sunt gloriose, non sunt luxuriosi, non invidiosos, non blasphemos, non detrahentes, non otiosi, quod est radix omnium malorum dediti, non vindicativi, imo pauciores injurias, et adversa tolerant. jejunia sicut servati, sunt casti, frequentant ecclesias, nec in via spirituali tentationem diaboli obstantiam experiantur. Et demon nullatenus commoveri erga eos, sed & quidquid boni operantur.

fradetur: melius illi erat, si natus non fuisset. Avaritia Judae morbus fuit immedicabilis. Rabanus dicit, qui alius criminibus implicati sunt, loquuntur: et ad sanorem mentem redacti sunt: non Judas reatus sui penam dedit. laqueo vitam abiecit, unus avaritia laborabat, cuius simul esset, difficile non excuties. Hinc Divus Chrysostomus in avaros infelicis Judaei successum proponens invehens dicit: Audiat hoc omnes avari quippe gravissimo Iuda morbo laboratis, quibus illa cura eo orat, qui non habebat ubi caput suum recineret, et quod dicitur verbum, et speritus iniquitatis, ut non argentum, non aurum, non duas tunicas habere vellet, et tamen reprimere se non potuit. Plurimi scriptores, quod Petrus verbis avaritiam Ananiam et Saphiram mortuos in terram proftraxerit demittunt. Quare sequitur in eodem tuo hanc rem: non est mentus hominibus, sed Deo. Verba Apostoli velut fulmen Ananiam et Saphiram deiecerunt. Audient autem quibus haec verba, peccatis, et exhortantur. Recta iam magna, et observatione digna magister infelicis, ac discipulus rigidus: Christus in mortuis vix redidit, ac Petrus vivos in necem dedit: edocuit potius offendentem gratiam facere, septuaginta annis. Et tunc ob simplicem defraudationem, qua totam pecuniam Apostolus non portavit, adeo rigidum se ostendit, ut non potius eum admoveret erroris, ac misericordiam exhiberet avaritiam, ut leges jubent. Misericordia est rigori anteposenda. Petrus Ananiam peccatum elixationem sciebat, vitium sane incurabile, ideo eum emendationis nulla affulget spes, adeo correctionis, et misericordiae vanus fuisset: sic Patet. Loricus: Collegium non necessario praecipere erroris correctionem debere, quando nulla spes est emendationis. Et sanctus Patet Augustinus, Apostolum, qui non scivisset avaritiam eradicanam nullam spem esse, nullatenus eas morti dedit. sic affirmat. In avaritia enim si avaritiam Petrus perdidit, corrigere non potuisset, sed cum illum perdidit, alios corrigere potuit. 12. Sanctus Anastasius Nicaenus avaros avaris minus esse deditos, quam futuri homines. Avaritia non sunt superbi, non sunt gloriose, non sunt luxuriosi, non invidiosos, non blasphemos, non detrahentes, non otiosi, quod est radix omnium malorum dediti, non vindicativi, imo pauciores injurias, et adversa tolerant. jejunia sicut servati, sunt casti, frequentant ecclesias, nec in via spirituali tentationem diaboli obstantiam experiantur. Et demon nullatenus commoveri erga eos, sed & quidquid boni operantur.

quodam velint, his hoc permittere videtur. *Præstans paradiso.* Hic duo dubia menti meæ subiunguntur. Primum: si totum sancti latrone celeberrimos, ut Josephus, Joan. Baptista, ac alii Salvatorem comitabantur, cur Chrylostomus solum facit mentionem latronis alterum. si maximus honor paradiso ab ingressu hujus latronis obvenit, maximam gloriam Christus tulit, quod cum comitem haberet. Hoc mihi maximum paradoxum videtur, quod paradysus, ac Filius Dei, ab eo, qui decursu totius vitæ nullum opus meritorium, præter actum unicum contritionis elicit, acquirere gloriam debuerint. Ab aliis scriptis Dei, qui fuerunt potentia sanctitatis, ac non excellentias habuit noster Redemptor, et an non cælo honor & gloria ab illis accretet? ab hisque dubio, sed de his non fit sermo, non inicitur mentio eorum quia nil est rati, vel miri, imò res quotidiana est, quod iusti, qui Deo inediis, macerationibus, observantia præceptorum, cruoris effusione fervierint, Christo excellentias, & honorem paradysus tribuant. Quod ignis ardeat, Sol micet, res est triffillima, nec ullus id miratur. Et sanctus P. Augustinus ait: *Majus enim miraculum est gubernatio mundi, quam saturatio quing; nullum hominè de quing; panib; Et tamen hoc nemo miratur, illud mirantur homines, non quia majus, sed quia rarum est.* Et tamen hic omnis stupor evanescit, omnis admittio cessat. Latro erat avartissimus; hinc in compitis viatores operiebatur, eorum buras expilabat, & tanta erat ejus cupiditas, ut velut bestia in campis ageret cum periculo corporis, & animæ non curaret. Hinc Chrylost. peinde ac admittantibus, quod hic supremo vitæ suæ die affectibus avartitæ valedixerit, ut in triumpho Christi cum aliis beatis sit, stuperet, illius tantum meminit: *Secundum latronem adduxit.* Et paradysus tantum, qui ejus dum esset in cruce actus, & à Christo postulari: *Memento mei dum veneris in regnum tuum;* aviditatem ac omnes affectus cupiditatis eradicare valuit, hæc gloria debetur, *Honorem præstans paradysus.* Ac in Christum hæc gloria, quod tantam curationem, avartitiam ab avato eiciens fecerit, redundat, *Quem quisque honorem Christus Dominus exhibuit paradysus, dum latronem paradysus donavit; sanè maximum, quia docuit hoc factò, tanti faciendum esse paradysum, ut propter eum avari divitias contemnant, & parvipendant, quod quidem multum decorem asfert paradysus: quia ita firmiter adhaerent avari divitiis suis, ut eximum sit*

11. Joluz in conflictu dimicabat, & ut ad viciniam consequendam Sol cursum produceret opus habebat. Sol ergo cursum filiteret in manibus dare decrevit. *Sol contra Gabaon ne moveretur, Et Luna contra Jabbon.* Præceptio hinc dicitur dicitur magis facies cæli parvete, ac præterea quousque hostiles phalanges Amortheorum profterteret firmant. *Steteruntq; Sol, & Luna, donec ulcisceretur se gens de inimicis suis.* O magnam stuporem nulla vis nisi divina cursum Solis filiter potest. Et tamen jussio Joluz id præstitit. Sed dum Sol filit, ego in stuporem degeogogot. Ne sub quoocunque prætextu militum aliquis in obfidione Jericho aurum, vel argentum latro præcipit. *Vos autem cavete ne de his, qui præcepta sunt quippiam contingatis, & sitis prævaricatorum: qui quid auri, & argenti fuerit, Dominus considerat.* Non obstant, quod hoc mondatum sub reatu peccati mortis, & inimicitia Dei fuerit laum; Acham nihilofecit auro magis, quam gladio affectus, continere se non potuit, quin laminam auream, & bonam summam argenti clam retineret. Quid? jussio Joluz cursum Solis impedire possit, nec cupiditatem avartitæ relaxate valeat? quis majus paradoxum adducit? *JESUS,* doctrina est sancti Ambrosii, *Novæ, qui potuit Solem sistere ne procederet, avartitiam hominum non potuit sistere ne serperet.* Ad vocem ejus Sol stetit, avartitiam non sistit.

14. Sicut spiritus forent avaram ab avarticia educendi, si res succedat, maximum honorem acquirat, & maxima gloria dignetur. Divus Pater Chrylostomus de triumpho Christi, dum gloriosus Ascensionis die arcem cæli conscendit, spiritus torbeatis, quos e limbo adduxit, hæc verba protulit, *Secundum latronem duxit, non confundens calcantibus latronis pedibus paradysum, sed honore*

S. Aug. 11.
4. in D. lo.

Io. de Pin.
11. c. 24
Eccie.

Handwritten notes in the right margin, including the word "licet" and other illegible characters.

facinus sicut contemnant etiam propter ingressum in paradysum.

25. Sed si tenax cordis humani planta insuflata avaritia adeo sic infixa, quae energia rhetorices eam evellere possit? quis medicus adeo sit expertus, ut pharumacum sanaas hanc hydropem curare valeat? o avari considerando, quod avaritia in vitae periodo exercitum omnium peccatorum ad eam fomentandam patratorem in vos movebit, hanc defectum abominabilissimum e cordibus vestris eradicare deberetis. Inopis, ait

D. Dion.

Dionysius Carthusianus, & avumna, divitiam avarum tempore mortis, ac deinde avaraliter comprehendunt: in morte namque omnia sua terronare relinquere cogitur, & comitatur eum sua cupiditas, pro qua infernalium penuriam calamitatem, famem, & sitim sortitur, in qua gutta aqua. et ne. atur. An deformitas major in anima repetiti possit avaritia? Avaro nihil est sceleratius, nihil est iniquius quam amare pecuniam: hic enim animam suam habet venalem. Et Divus Bernardus, divitiarum insatiabilis amor longe amplius animam torquet, quam eum suo usu refrigeret. Perpende ait Innocentius, ad quot cuncta te avaritia pelliciat. Cupiditas sacrilegia committit, & furta, rapinas exercet, ac praedas, bella gerit, homicidia facit, simoniacum vendit, & emit, inique petit, & rapit, iniuste negotiatur, & foeneratur, instat dolis & fraudibus, dissolvit pactum, violat juramentum, meminit & falsa testimonia loquitur, & pervertit iudicium. Et si credimus eidem Dionysio, eoque pertingit, quod plus querit, & colit nummum quam Deum, & gratias, Magis hedit auro, quam Deo, & si Castolus Magnus ad gloriam Christi dixit:

Idem ibid.

Idem ibid. quam amare pecuniam: hic enim animam suam habet venalem. Et Divus Bernardus, divitiarum insatiabilis amor longe amplius animam torquet, quam eum suo usu refrigeret.

D. Bor. ap. Dion. sibi.

D. Bor. ap. Dion. sibi. Perpende ait Innocentius, ad quot cuncta te avaritia pelliciat. Cupiditas sacrilegia committit, & furta, rapinas exercet, ac praedas, bella gerit, homicidia facit, simoniacum vendit, & emit, inique petit, & rapit, iniuste negotiatur, & foeneratur, instat dolis & fraudibus, dissolvit pactum, violat juramentum, meminit & falsa testimonia loquitur, & pervertit iudicium. Et si credimus eidem Dionysio, eoque pertingit, quod plus querit, & colit nummum quam Deum, & gratias, Magis hedit auro, quam Deo, & si Castolus Magnus ad gloriam Christi dixit:

Innocent. ap. Dion. ib.

Innocent. ap. Dion. ib. Perpende ait Innocentius, ad quot cuncta te avaritia pelliciat. Cupiditas sacrilegia committit, & furta, rapinas exercet, ac praedas, bella gerit, homicidia facit, simoniacum vendit, & emit, inique petit, & rapit, iniuste negotiatur, & foeneratur, instat dolis & fraudibus, dissolvit pactum, violat juramentum, meminit & falsa testimonia loquitur, & pervertit iudicium. Et si credimus eidem Dionysio, eoque pertingit, quod plus querit, & colit nummum quam Deum, & gratias, Magis hedit auro, quam Deo, & si Castolus Magnus ad gloriam Christi dixit:

Idem Dion. symb. Ca. 7. ubi Magni.

Idem Dion. symb. Ca. 7. ubi Magni. Christus regnat, Christus vincit, Christus imperat universis.

Avarus hunc honorem suis nummis tribuit.

Nummus regnat, nummus vincit, nummus imperat universis.

Ac demum illum pro Deo velut Atheus habet, hinc Poeta:

Ioan. Orv. lib. 1. Epi. gram. Epi. 32. f. 253.

Tot timet esse Deos, quot sibi incommoda pauperis.

Esse Deos nullo sperat avaritia.

Impietate minus quam copia peccat avaritia.

Illa Deos posuit, sustulit illa Deum.

Ergo si nunquam satis derelictabilis, & nunquam detestata avaritia animam in tali statu collocet, cur ergo tam arcte ejus esse confederatos vos ostenditis? aegidum velut hostem pessimum e cordibus vestris eam profertibite. Ad medicum accersite, ut applicatione pietiosissimi sui san-

guinis vestram hydropem cures, recurrat. Ad hoc vos disponetis uti spero, & hujus largitione elemosynam signum date.

ALTEPARA

16. Licetque satis de siti insatiabili hujus hydropici, sicut & de ejus infirmitate innotabili discutimus. Nunc anatomiam, deflectionem nonnullos particulares tam infirmi, quam infirmitatis in vestigando insititiam us restat. O quam malè hic hydropicus habet? quot humoribus peccantibus abundat? primo oculos observari volo, de his David. Oculi ejus in pauperes respiciunt, insidiatur in abscondito, quasi leo in spelunca sua. An bene, vel si iustitiam, necio. Si pauperes observet, ergo bonum est signum, sed si insatit leonis, qui e suo spelunca stantentes ut observat, ac devoret, observat, insidias clam facit, quomodo bonum argumentum deducere poterimus? non spectat pauperes ut in succum, sed num fortuna quid reliquent ei. quod ab eo confect, non secus, ac avis rapax, quae velans in arcu oculos terrae infixos habet, num quod suo pulcritudine occurrit. Insidiatur in abscondito quasi leo. Exterius illi pauperi familiae se velle succurrere simulat, sed dexterae ejus, num quid sit rapax, de sinare possit volat. Audite Cajetanum: Oculi ejus ad pauperem vocandum spectant, & ad hoc insidiatur in abscondito vi. & deo quasi sit in cubili suo: leo enim in spelunca sua in cubili suo deo lo pro quanto latet: et autem in spelunca absconditum eum, qui patat transire securum. Sic rapit pauperem trahendo illum in rete suam. Verbo: ex oculis eum esse valde malum concludatur.

17. Ad os, & fauces pergamus, & Anatomiam agat idem David, die, o sancte vates: quomodo valent fauces hujus hydropici an sunt infectae: audite. Devorant plebem meam ut cibum panis, id est bona pauperum: non dicit manducant, sed devorant, in glivies haec est insatiabilis. Et qualis est haec metaphora ut cibum panis? Remus Panis Antiochodensis id explicat idem affudit quia panis quotidianus cibum est. Et Bellarminus, cum panis quotidianus comidatur, & semper satis, ut panis impie (& quis peior avari) semper. Et cum deo in conversatione vexant pro, & nunquam satiantur, id est, quousque rapuerit. Divus Patre Augustinus ad ait. dicit Cibum enim panis quotidianus est. Devorant autem populum, quia sua commoda ex illo capunt, non refrigerant, ministerium. Iusto ad eorum salutem equibus praesunt. Fauces male sunt, nimis sunt infectae, ac mortem aeternam indicant.